STANDARDNI KORISNIČKI INTERFEJSI

Predavanje broj: 06

Nastavna jedinica: CSS Nastavne teme:

> Svojstva: boja, pozadine, margina, granica, unutrašnjih margina, outline-a, liste pozicioniranja, odsecanja, kursor, prekoračenja, vidljivosti. CSS i tabele. Kombinatori. Horizontalan navigacija. Galerija slika. Providnost. Sprajtovi. Mediji. CSS[atribut]. CSS3, border-radius, border-image (slice, width, outset). Pozadinska slika (size, contain, cover, repeat, pozicija, origin (border-box, content-box), clip (padding-box, content-box)).

Predavač: prof. dr Perica S. Štrbac, dipl. ing.

Literatura:

J. D. Gauchat, "Integrisane tehnologije za izradu WEB strana", Mikroknjiga, Beograd, 2014. W3C Tutorials, Internet, 2014.

 Vrednost boje se može predstaviti: heksadecimalno "#ff0000", kao RGB vrednost "rgb(255,0,0)" ili nazivom boje "red".

color

 Postavlja boju teksta u datom elementu. Može označavati i boju elementa - npr. kod oznake <hr>. Vrednost *initial* znači podrazumevanu (default) vrednost, a *inherit* da će svojstvo naslediti od roditeljskog elementa.

```
p { color:green; }
Lorem ipsum dolor sit amet
```

Lorem ipsum dolor sit amet

background-color

• Definiše boju pozadine za dati element.

```
div.primer {
    background-color:#3C6;
    color:#000;
    padding:3px;
    border:1px solid #000;
}
<div class="primer">Lorem ipsum dolor sit amet</div>
```

Standardni korisnički interfejsi

background-image

 Postavlja pozadinsku sliku u element. Ukoliko se primenjuje s niže navedenim svojstvima, može se definisati fiksni položaj pozadinske slike ili ponavljanje po jednom od pravila.

background-repeat

Ponavljanje pozadinske slike. Može poprimiti sledeće vrednosti: repeat - ponavlja sliku; no-repeat - ne ponavlja sliku; repeat-x - ponavlja sliku po x osi; repeat-y - ponavlja sliku po y osi.
 div.pozadina {
 background-image:url("tekstura.gif");
 background-repeat:repeat-x;
 border:1px solid #000;
 height:150px;
 color:#c00;

```
}
```

```
<div class="pozadina">Lorem ipsum dolor sit amet</div>
```

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
body {
    background-image: url("desert.jpg");
}
</style>
</head>
<body>
```

<h1>Hello World!</h1> This text is not easy to read on this background image.

</body> </html>


```
<!DOCTYPE html>
                          Hello World!
<html>
<head>
<style>
body {
    background-image: url("gradient_bg.png");
    background-repeat: repeat-x;
}
</style>
</head>
<body>
<h1>Hello World!</h1>
</body></html>
  Za stil gde se slika ponavlja u smeru obe ose:
   <style>
  body {
       background-image: url("img_tree.png");
       background-repeat: repeat-x repeat-y;
   </style>
```



```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
body {
    background-image: url("img_tree.png");
    background-repeat: no-repeat;
    background-position: right top;
    border:1px dashed black;
    margin-right: 50px;
}
</style>
</head>
<body>
<h1>Levo gore</h1>
```


</body> </html>

Predavanje 06.

Standardni korisnički interfejsi

background-attachment

Ovo svojstvo definiše pomiče li se pozadinska slika s elementom ili ne. Može poprimiti vrednost *scroll* - pomiče se, ili *fixed* - ne pomiče se.
 Fiksna pozadina :
 body {

```
background-image:url("css.gif");
background-repeat:no-repeat;
background-attachment:fixed;
}
```

background-position

 Pozadinska slika predefinisano se postavlja u gornji levi ugao dokumenta. Za definisanje ove početne tačke koristi se svojstvo background-position. Može poprimiti vrednosti: *top, center, bottom, right, left* ili procente, odnosno udaljenost od gornjeg levog ugla.

background

• Skraćeno svojstvo gde se navode sva navedena svojstva (redosled je nebitan):

```
body { background:url("css.gif") no-repeat fixed; }
```

Predavanje 06.

Standardni korisnički interfejsi

Svojstva CSS kutije

- Margine određuju udaljenost CSS kutije, odnosno elementa, od ostalih elemenata na stranici. Ova svojstva poprimaju vrednosti dužina koje mogu biti izražene u bilo kojoj dopuštenoj mernoj jedinici (1pt=1/72''). Margine se mogu definisati ili sa sve četiri strane pojedinačno, ili skraćenim svojstvom.
 - margin-top Gornja margina udaljenost od gornjeg elementa.
 - margin-right Desna margina udaljenost od desnog elementa.
 - margin-bottom
 - Donja margina udaljenost od donjeg elementa.
 - margin-left Leva margina udaljenost od levog elementa.

```
Primer za element <div>:
    div {
        margin-top:15px;
        margin-right:70px;
        margin-bottom:5px;
        margin-left:40px;
        border:1px solid #000;
        background-color:#99CCFF;
    }
    <div>Lorem ipsum dolor sit amet</div>
```

Lorem ipsum dolor sit amet

Svojstva SCC kutije

my mind ever since.

In my younger and more vulnerable years my father gave me some advice that I've been turning over in

'Whenever you feel like criticizing anyone,' he told

me, 'just remember that all the people in this world

haven't had the advantages that you've had.'

Auto vrednost za levu i desnu marginu će učiniti da se tekst centrira (15-70-15).
 <!DOCTYPE html>

```
<html><head>
```

```
<style>
```

```
.center {
    margin-left: auto;
    margin-right: auto;
    width: 70%;
```

background-color: #b0e0e6;

```
}
```

</style>

</head><body>

<div class="center">

In my younger and more vulnerable years my father gave me some advice that I've been turning over in my mind ever since. 'Whenever you feel like criticizing anyone,' he told me, 'just remember that all the people in this world haven't had the advantages that you've had.' </div> </body>

</html>

Svojstva CSS kutije, margine, unutrašnje margine

margin

• Četiri pojedinačne margine mogu se zameniti skraćenim svojstvom, koje bi se tada, za prethodni slučaj, definisalo na sledeći način. Ide se od vrha u smeru kretanja kazaljke na satu.

```
div { margin:15px 70px 5px 40px; }
```

- Ukoliko želimo jednaku marginu za sve strane elementa, možemo pisati: div { margin:5px; }
- Ukoliko pišemo manje podataka onda je redosled: gornja-donja, leva-desna ili gornja, leva-desna, donja.
- •Unutrašnje margine predstavljaju udaljenost sadržaja do granice CSS kutije.
- •Slično kao i kod margina, postoje četiri unutrašnje margine i skraćeno svojstvo.
- •Ukoliko nije eksplicitno definisana, predefinisana vrednost unutrašnjih margina je 0.
 - padding-top
 - padding-right
 - padding-bottom
 - padding-left

Predavanje 06.

udaljenost od gornje granice.

- udaljenost od desne granice.
 - udaljenost od donje granice.
 - udaljenost od leve granice.

Svojstva CSS kutije, unutrašnje margine

• Razmotrimo opet element div tako da mu uz margine dodajemo i unutrašnje margine:

```
div {
```

```
padding-top:15px;
padding-right:65px;
padding-bottom:35px;
padding-left:65px;
margin:15px,70px,5px,40px;
border:1px solid #000;
background-color:#99CCFF;
}
<div>Lorem ipsum dolor sit amet</div>
```

padding

• Kao i kod margina, i ovdje je moguće definisati unutrašnje margine na drugi način:

div { padding:5px 10px 15px 20px; }

• Odnosno, ukoliko su unutrašnje margine jednake:

```
div { padding:5px; }
```

• CSS standard definiše niz svojstava kojima je moguće opisati granicu elementa. Moguće ih je podeliti u četiri grupe: širina granice, boja granice, izgled granice i skraćena svojstva.

Svojstva širine granice

 Slično kao i kod prethodnih svojstava, i ovo se svojstvo deli na četiri položaja gore, desno, dole i levo. Ne može biti samo svojstvo. div {

```
border-top-width:2px;
border-right-width:4px;
border-bottom-width:6px;
border-left-width:8px;
border-style:solid; Lorem ipsum dolor sit amet
border-color:#000; background-color:#99CCFF;
}
<div>Lorem ipsum dolor sit amet</div>
```

• Ili za jednaku širinu svih granica:

```
div { border-width:2px; }
```

Svojstva boje granice

Boja granice se može definisati posebno za svaku od četiri granice.
 div {

```
border-top-color:red;
border-right-color:green;
border-bottom-color:blue;
border-left-color:yellow;
```

```
border-width:6px;
border-style:solid;
background-color:#99CCFF;
}
<div>Lorem ipsum dolor sit ame</div>
```

Lorem ipsum dolor sit ame

•Ili za istu boju sve četiri granice:

```
div { border-color:red; }
```

Predavanje 06.

Svojstva izgleda granice

• Svojstvo izgleda granice može poprimiti sledeće vrednosti: *none*, *hidden*, *dotted*, *dashed*, *solid*, *double*, *groove*, *ridge*, *inset*, *outset*.

```
div {
   border-top-style:hidden;
   border-right-style:dotted;
   border-bottom-style:dashed;
   border-left-style:solid;
   border-width:6px;
   border-color:#000;
   background-color:#99CCFF;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet

• Ili zajedničko svojstvo za sve četiri granice:

```
div {border-style:dotted; }Predavanje 06.Standardni korisnički interfejsi
```

border-style

none: Defines no border

dotted: Defines a dotted border

dashed: Defines a dashed border

solid: Defines a solid border

double: Defines two borders. The width of the two borders are the same as the borderwidth value

groove: Defines a 3D grooved border. The effect depends on the border-color value

ridge: Defines a 3D ridged border. The effect depends on the border-color value

inset: Defines a 3D inset border. The effect depends on the border-color value

outset: Defines a 3D outset border. The effect depends on the border-color value

 Ako se navedu dve vrednosti svojstva border-style one se odnose na: gornju i donju te levu i desnu granicu, respektivno. Za tri vrednosti odnos je gornja te leva i desna i na kraju donja granica, respektivno (kao i kod ranijih slučajeva).

Predavanje 06.

Skraćena svojstva granice

• Sva navedena svojstva možemo postaviti skraćeno za pojedinačnu granicu:

```
div {
   border-top: 2px solid #000;
   border-right:4px dotted red;
   border-bottom:6px dashed #fc0;
   border-left:6px groove #0c0;
}
```


• Ili za sve četiri granice u jednoj definiciji:

```
div { border:2px dotted #000; }
```

Svojstva CSS kutije, outline

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
                                    This is some text in a paragraph.
p.one {
                                             . . . . . . . . . . . . . . .
    border: 1px solid red;
                                   This is some text in a paragraph.
    outline-style: solid;
    outline-width: thin; outline-color: yellow;
}
p.two {
    border: 1px solid red;
    outline-style: dotted;
    outline-width: 6px;
    outline-color: green;
}
</style>
</head>
<body>
This is some text in a paragraph.
This is some text in a paragraph.
</body></html>
```

Predavanje 06.

Svojstva CSS kutije, dimenzije

- **Dimenzije** CSS kutije definisane su širinom i visinom sadržaja:
 - width definiše širinu sadržaja.
 - **height** definiše visinu sadržaja.
- Širina i visina sadržaja može biti postavljena na bilo koji blok element, bez obzira na dimenzije koje bi taj element inače zauzeo.
- Npr. u slučaju CSS ikone:

```
img.ikona {
    height:165px;
    width:120px;
}
```

```
<img src="css.gif">
<img src="css.gif" class="ikona">
```


Svojstva CSS kutije, dimenzije

- Osim svojstava height i width postoje i :
 - max-width
 - max-height
 - min-width
 - min-height
- Vrednosti mogu biti:
 - none podrazumevano
 - length data u px, cm, etc.
 - % definiše maksimalnu visinu datu u % sadržavajućeg bloka
 - initial podrazumevano u browser-u
 - inherit kao i vrednost roditeljskog svojstva

```
<style>
```

```
p {
    max-height: 50px;
    background-color: yellow;
    overflow: auto;
}
```

The maximum height of this paragraph is set to 50px. The maximum height of this paragraph is set to 50px. The maximum height of this

Predavanje 06.

</style>

Standardni korisnički interfejsi

Svojstva lista

- Liste se sastoje od oznake tipa liste, te od jedne ili više oznaka koje označavaju elemente liste.
 - Svaka od ovih oznaka može se zasebno formatirati.

list-style-type

• Definiše tip grafičkih oznaka koji će biti prikazan ispred pojedinog elementa liste. Može poprimiti sledeće vrednosti: *disc, circle, square, decimal, lower-roman, upper-roman, lower-alpha, upper-alpha, none*.

list-style-image

• Ovo svojstvo nam omogućuje da listi uobičajene grafičke oznake dodamo sliku. Primer:

```
ul { list-style-image:url(purple.gif);}
li { padding:4px;}

    Lorem ipsum dolor sit amet
    Lorem ipsum dolor sit amet
    consectetur adipisicing elit
    sed do eiusmod tempor incididunt
    ut labore et dolore magna aliqua.
```

- Lorem ipsum dolor sit amet
- consectetur adipisicing elit
- sed do eiusmod tempor incididunt
- ut labore et dolore magna aliqua.

list-style-position

• Definiše uvlačenje elemenata liste. Može poprimiti vrednosti *inside* ili *outside*. Podrazumevana vrednost je *outside*.

list-style

• Skraćeno svojstvo za istovremeni prikaz svih svojstava liste. U ovom primeru, ukoliko je slika nedostupna, prikazuje se *circle*:

```
ul { list-style:circle url(arrows.gif) outside; }
```

```
<!DOCTYPE html>
 <html><head>
 <style>
 ul {
     list-style-type: none;
     padding: 0px;
                                                    Coffee
     margin: 0px;
                                                    Tea
 }
                                                    Coca Cola
 ul li {
     background-image: url(sqpurple.gif);
     background-repeat: no-repeat;
     background-position: 0px center;
     padding-left: 15px;
 }
 </style>
 </head><body>
 <l
   Coffee
                                                opište ovu sliku
   Tea
   Coca Cola
 </body></html>
Predavanje 06.
                          Standardni korisnički interfejsi
```

```
<!DOCTYPE html>
<html><head>
<style>
ul.in { list-style: square inside url("sqpurple.gif"); }
ul.ou { list-style: square outside url("sqpurple.gif");}
</style>
</head><body>
Liste
                                      Liste
Normal
                                          Normal
 Coffee

    Coffee

 Tea

    Tea

Inside
                                          Inside
                                          Coffee
 Coffee
                                          Tea
 Tea
                                          Outside
Coffee
Outside
                                        Tea
 Coffee
 Tea
</body></html>
```

Predavanje 06.

Svojstva CSS kutije, pozicioniranja

Svojstva pozicioniranja (smeštanja)

Pri korišćenju apsolutnog, relativnog ili fiksnog pozicioniranja (smeštanja), možemo koristiti sledeća svojstva:

left

Udaljenost od leve referentne tačke - elementa ili prozora browsera. Može poprimiti vrednost dužine ili procenta dužine ili vrednost *auto*.

top

Udaljenost od gornje referentne tačke - elementa ili prozora browsera. Može poprimiti vrednost dužine ili procenta dužine ili vrednost *auto*.

```
div {
  position:relative;
  top:20px;
  left:50px;
  border:1px solid #000;
}
```

```
<div>Lorem ipsum dolor sit amet</div>
```

Svojstva CSS kutije, pozicioniranja

z-index

 Ukoliko se dva elementa prekrivaju, vrednost z-index svojstva definiše koji će element biti iznad, a koji ispod u prikazu. Element s većom vrednošću z-index-a uvek se nalazi iznad.

```
<!DOCTYPE html>
<html><head>
<style>
img {
                                  This is a heading
    position: absolute;
    left: 0px;
                                   Because the image has a z-index of -1, it will be
    top: 0px;
                                   placed behind the text.
    z-index: -1;
}
</style>
</head><body>
<h1>This is a heading</h1>
<img src="w3css.gif" width="100" height="140">
Because the image has a z-index of -1, it will be placed behind
the text.
</body></html>
```

Clip

 Odsecanje oblasti moguće je svojstvom clip (oblast odsecanja je tipa rectangle) u odnosu na top-left (kao da su tačke pravougaonika vidljive oblasti ygd,xgd i ydl,xdl).

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
img {
                                               CSS
    position: absolute;
    clip: rect(0px,60px,200px,0px);
}
</style>
</head>
<body>
<img src="w3css.gif" width="100" height="140">
</body>
</html>
```

float

 Svojstvo float omogućuje pozicioniranje guranjem elementa levo ili desno pri čemu se dozvoljava ostalim elementima da budu (wrap) namotani oko elementa.
 <style>

```
span {
    float: left;
    width: 0.7em;
    font-size: 400%;
    font-family: algerian, courier;
    line-height: 180%;
}
</style>
<span>T</span>his is some text ...
```


Kreiranje galerije slika pomoću float

```
<!DOCTYPE html>
                        Image Gallery
<html><head>
                                                Image Gallery
<style>
.tn {
    float: left;
    width: 110px;
    height: 90px;
    margin: 5px;
}
</style>
</head>
<body>
<h3>Image Gallery</h3>
<img class="tn" src="klematis1_small.jpg" width="107" height="90">
<img class="tn" src="klematis2_small.jpg"</pre>
                                            width="107" height="80">
<img class="tn" src="klematis3_small.jpg" width="116" height="90">
<img class="tn" src="klematis4_small.jpg" width="120" height="90">
</body>
</html>
```

clear

• Svojstvo clear određuje da li element sa date strane dozvoljava float svojstvo drugih elemenata.

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html>
```

```
<head>
```

```
<style>
```

</head>

```
img { float: left;}
p.clear {
```

```
clear: both;
```

```
}
</style>
```

```
left:
```

This is some text. This is some text. This is some text. This is some text. This is some text.

This is also some text. This is also some text. This is also some text. This is also some text. This is also some text.

```
<br/><body><br/><img src="logocss.gif" width="95" height="84"><br/>This is some text. This is some text. This is some text. This<br/>is some text. This is some text. This is some text. This<br/>is also some text. This is also some text. This is also some text.<br/>This is also some text. This is also some text. Th
```

Predavanje 06.

Pozicioniranja

Fiksno pozicioniranje gde je element invarijantan prema skrolovanju.
 <style>

```
p.pos_fixed {
                                                    to the fixed value only
    position: fixed;
                                                   ed.
                           ts the fixed value only
    top: 30px;
                            ed.
    right: 5px;
                                                     Some positioned text.
                              Some positioned text.
    color: red;
}
</style>
Some positioned text.
   Relativno pozicioniranje u odnosu na originalni položaj (npr. -20px ili 20px)
<style>
h2.pos_left {
    position: relative;
    left: -20px;
h2.pos_right {
    position: relative;
    left: 20px;
}
</style>
```

Predavanje 06.

Pozicioniranje

• Apsolutno pozicioniranje postavlja element na datu poziciju. Ovakav element se može skrolovati.

Ostali elementi mogu biti i ispod apsolutno pozicioniranog elementa.
 <style>

```
h2 {
    position: absolute;
```

```
left: 100px;
top: 150px;
color:red;
}
</style>
```


Cursor, overflow

cursor

• Definiše vrstu pokazivača kada se on nađe iznad elementa. Može poprimiti vrednosti: *auto, crosshair, default, help, move, pointer, text, wait*

div { cursor:crosshair; }

overflow

 Definiše kako će se prikazati sadržaj koji je veći od CSS kutije. Može poprimiti vrijednosti: visible, hidden, scroll i auto.

```
div {
   width:180px;
   height:50px;
   overflow:auto;
   border:1px solid #000;
}
```

<div>

```
Lorem ipsum dolor sit amet
consectetur adipisicing elit
sed do eiusmod tempor incididunt
ut labore et dolore magna aliqua.
```

```
</div>
```

Predavanje 06.

Lorem ipsum dolor sit amet	
consectetur adipisicing elit	
sed do eiusmod tempor	▼

Visibility, display

visibility

• Definiše vidljivost elementa. Može poprimiti vrednosti *visible* - vidljiv, ili *hidden* - skriven (ali i dalje zauzima prostor).

display

 Svojstvo koje omogućuje promenu predefinisanog načina prikaza različitih tipova elemenata. Može poprimiti vrednosti *block, inline, list-item i none*.
 Primer kako elemente liste prikazati u liniji:

```
li {
   display:inline;
}

   Lorem
   li>ipsum
   dolor
   sit
   amet
```

Lorem ipsum dolor sit amet

• Probajte da uradite primer sa <style>span {display: block;}</style>

Predavanje 06.

Standardni korisnički interfejsi

Display

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
                                  Display a list of links as a horizontal menu:
li \{
                                      HTML CSS JavaScript
   display: inline;
}
</style>
</head>
<body>
Display a list of links as a horizontal menu:
\langle u \rangle
<a href="/html/default.asp" target="_blank">HTML</a>
<a href="/css/default.asp" target="_blank">CSS</a>
<a href="/js/default.asp" target="_blank">JavaScript</a>
```

</body> </html>

Kombinacija

```
<!DOCTYPE html>
                                      li {
                                              display: inline; }
 <html><head><style>
                                      </style>
 ul {
     float: left;
                                      </head><body>
                                      <l
     width: 100%;
     padding: 0;
                                       <a href="#">Link one</a>
     margin: 0;
                                       list-style-type: none;
                                       <a href="#">Link two</a>
 }
                                       <a href="#">Link three</a>
 а
   \mathbf{I}
     float: left;
                                       width: 6em;
                                       <a href="#">Link four</a>
     text-decoration: none;
                                       color: white;
     background-color: purple;
                                      </body></html>
     padding: 0.2em 0.6em;
     border-right: 1px solid white;
 }
                                         Link two
                                                   Link three
                                                             Link four
                               Link one
 a:hover {
   background-color: fuchsia;
 }
Predavanje 06.
                           Standardni korisnički interfejsi
```

```
<!DOCTYPE html>
<html><head>
<style>
table, th, td {
            border: 1px solid black;}
</style>
</head>
<body>
>
  Firstname
  Lastname
 >
  Peter
  Griffin
 >
  Lois
  Griffin
 </body></html>
```

Firstname	Lastname
Peter	Griffin
Lois	Griffin

```
<!DOCTYPE html>
 <html><head>
 <style>
 table { border-collapse: collapse; }
 table, td, th {
    border: 1px solid black;
 }
 </style>
 </head><body>
 Firstname Lastname
  Peter Griffin
  >
    Lois Griffin
  </body></html>
Predavanje 06.
                   Standardni korisnički interfejsi
```

Firstname	Lastname
Peter	Griffin
Lois	Griffin

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
table, td, th { border: 1px solid black;}
table { width: 100%; }
th { height: 50px;}
</style>
</head>
<body>
 Firstname Lastname Savings 
  Peter
               Griffin
                                    Griffin $150 
  Lois
</body>
```

</html>

Firstname	Lastname	Savings
Peter	Griffin	\$100
Lois	Griffin	\$150

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
table, td, th { border: 1px solid black;}
table
         width: 100%;}
th
          text-align: left;}
</style>
</head>
<body>
 Firstname Lastname Savings 
  Peter
               Griffin
                                    Griffin
  Lois
                                    </body>
```

</html>

Firstname	Lastname	Savings
Peter	Griffin	\$100
Lois	Griffin	\$150

html					
<html></html>					
<head></head>					
<style></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td><pre>table, td, th { border: 1p;</pre></td><td><pre>x solid black;}</pre></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>td {</td><td></td><td>Firstname</td><td>Lastname</td><td>Saving</td><td>s</td></tr><tr><td>height: 50px;</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr><tr><td><pre>vertical-align: bottom;</pre></td><td></td><td>Deter</td><td>Griffin</td><td>\$100</td><td></td></tr><tr><td>}</td><td></td><td></td><td></td><td>\$100</td><td>╡</td></tr><tr><td></style>		Tair	Cuiffin	\$150	
		LOIS	Griffin	\$150	
<body></body>					
Firstname	Lastname	Sav	ings <sup .	th> <	
Peter	Griffin	\$10	0	<	
Lois	Griffin	\$15	0	<	

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
                           Firstname Lastname Savings
<style>
table, td, th {
                            Peter
                                 Griffin
                                      $100
  border: 1px solid black;
}
                            Lois
                                 Griffin
                                      $150
td {
  padding: 15px;
}
</style>
</head>
<body>
 Firstname Lastname Savings 
  Peter
                   Griffin
  Lois
                   Griffin
                                $150
</body>
</html>
```

```
<!DOCTYPE html>
 <html>
 <head>
 <style>
                             Firstname Lastname Savings
 table, td, th {
                                  Griffin
                             Peter
                                        $100
    border: 1px solid green;
                             Lois
                                  Griffin
                                        $150
 }
 th {
    background-color: green;
    color: white;
 }
 </style>
 </head>
 <body>
  Firstname Lastname Savings 
   Peter
                    Griffin
                                              $150
                                               Lois
                    Griffin
 </body>
 </html>
Predavanje 06.
```

```
<!DOCTYPE html>
<html><head>
<style>
#customers {
    font-family: "Trebuchet MS", Arial, Helvetica, sans-serif;
    width: 100%;
    border-collapse: collapse;
}
#customers td, #customers th {
    font-size: 1em;
    border: 1px solid #98bf21;
    padding: 3px 7px 2px 7px;
}
#customers th {
    font-size: 1.1em;
    text-align: left;
    padding-top: 5px;
    padding-bottom: 4px;
    background-color: #A7C942;
    color: #ffffff;
}
```

#customers tr.alt td { color: #000000; background-color: #EAF2D3;} caption { caption-side: bottom; }

setiti se pseudo	Company	Contact	Country
	Alfreds Futterkiste	Maria Anders	Germany
	Berglunds snabbköp	Christina Berglund	Sweden
<body></body>	Centro comercial Moctezuma	Francisco Chang	Mexico
	Ernst Handel	Roland Mendel	Austria
<caption>Table 1.1 Custom</caption>	ers Table 1.	1 Customers	
Company <th< td=""><td><pre>>Contact Cou</pre></td><td>ntry <!--</td--><td>tr></td></td></th<>	<pre>>Contact Cou</pre>	ntry </td <td>tr></td>	tr>

Alfreds FutterkisteMaria Anders

Germany

Berglunds snabbköp Christina Berglund Sweden

Centro comercial Moctezuma Francisco Chang Mexico

Ernst Handel Roland Mendel Austria

</body></html>

- Između dva jednostavna selektora (element1, element2) moguće je ubacivanje kombinatora kao što sledi:
 - element1 je predak elementa2, (Descendant Selector)

```
div p {
    background-color: yellow;
}
```

- element1 je otac elementa2 (Child Selector)

```
div > p {
    background-color: yellow;
}
```

- iza elementa1 je njegov brat element2 (Adjacent Sibling Selector)

```
div + p {
    background-color: yellow;
}
```

- iza elementa1 su braća tipa element2 (General Sibling Selector)

```
div ~ p {
    background-color: yellow;
}
```

Paragraph 1 in the div.

Paragraph 2 in the div.

Paragraph 3 in the div.

Paragraph 4. Not in a div.

Paragraph 5. Not in a div.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
div p {
   background-color: yellow;
}
</style>
</head>
<body>
<div>
 Paragraph 1 in the div.
 Paragraph 2 in the div.
 <span>Paragraph 3 in the div.</span>
</div>
Paragraph 4. Not in a div.
Paragraph 5. Not in a div.
```

</body></html>

Predavanje 06.

html <html> <head></head></html>	Paragraph 1 in the div. Paragraph 2 in the div.
<style> div > p { background-color: yellow; } </style> <body></body>	Paragraph 3 in the div and in the span. Paragraph 4 in the div.
	Paragraph 5. Not in a div. Paragraph 6. Not in a div.
<div> Paragraph 1 in the div. Paragraph 2 in the div. Paragraph 3 in the div and not Child but Descendant> Paragraph 4 in the div. </div>	<pre>in the span. <!--</pre--></pre>

Paragraph 5. Not in a div.Paragraph 6. Not in a div.</body></html>

Predavanje 06.

Standardni korisnički interfejsi

<!DOCTYPE html> <html><head> <style> div + p { background-color: yellow; } </style> </head><body>

```
<div>
```

```
Paragraph 1 in the div.Paragraph 2 in the div.</div>
```

```
Paragraph 3. is after a div.
Paragraph 4. is after a div.
<div></div>
Paragraph 5. is after a div.
Paragraph 6. is after a div.
```

Paragraph 1 in the div.

Paragraph 2 in the div.

Paragraph 3. is after a div.

Paragraph 4. is after a div.

Paragraph 5. is after a div.

Paragraph 6. is after a div.

</body></html>

```
<!DOCTYPE html>
<html>
                                           Paragraph 1 in the div.
<head>
                                           Paragraph 2 in the div.
<style>
                                           Paragraph 3. Not in a div.
div ~ p {
    background-color: yellow;
                                           Paragraph 4. Not in a div.
}
                                           Paragraph 5. Not in a div.
</style>
</head>
                                           Paragraph 6 Not in a div, but it is in a span.
<body>
                                           Paragraph 7. Not in a div.
<div>
  Paragraph 1 in the div.
  <span>Paragraph 2 in the div.</span>
</div>
Paragraph 3. Not in a div.
Paragraph 4. Not in a div.
Paragraph 5. Not in a div.
<span>Paragraph 6 Not in a div, but it is in a span.</span>
Paragraph 7. Not in a div.
</body></html>
```

Horizontalna navigacija

```
<!DOCTYPE html>
 <html><head>
 <style>
                                                  Contact About
                                     Home
                                           News
 ul {
     list-style-type: none;
     margin: 0;
     padding: 0;
     overflow: hidden;
 }
 li { float: left;}
    { display: block; width: 60px;
                                      background-color: #dddddd; }
 а
 </style>
 </head><body>
 <l
   <a href="#home">Home</a>
   <a href="#news">News</a>
   <a href="#contact">Contact</a>
   <a href="#about">About</a>
 </body>
 </html>
Predavanje 06.
                         Standardni korisnički interfejsi
```

Galerija slika kao navigacija

```
<!DOCTYPE html>
<html><head><style>
div.img { margin: 5px; padding: 5px; border:
                                                          Add a description
                                                                   Add a description
 1px solid #0000ff; height:auto; width:auto;
                                                          of the image here
                                                                   of the image here
 float:left; text-align:center;}
div.img img {display:inline; margin:5px;border:1px solid #ffffff;}
div.img a:hover img { border: 5px solid #0000ff; }
div.desc { text-align: center;
             font-weight: normal;
             width: 120px; margin: 5px;}
</style></head><body>
                                                                   Add a description
                                                        Add a description
                                                                   of the image here
                                                        of the image here
<div class="img">
 <a target=" blank" href="k1 big.html"><img src="k1 small.jpg"</pre>
    alt="Klematis" width="110" height="90"></a>
 <div class="desc">Add a description of the image here</div>
</div>
<div class="img">
 <a target="_blank" href="k2_big.html"><img src="k2_small.jpg"</pre>
    alt="Klematis" width="110" height="90"></a>
 <div class="desc">Add a description of the image here</div>
</div></body></html>
```

Predavanje 06.

Ne/providnost

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
img {
    opacity: 0.4;
}
img:hover {
    opacity: 1.0;
}
</style>
</head>
<body>
```



```
<h1>Image Transparency</h1>
<img src="klematis.jpg" width="150" height="113" alt="klematis">
<img src="klematis2.jpg" width="150" height="113" alt="klematis">
```

</body> </html>

Ne/providnost

```
<!DOCTYPE html>
<html><head><style>
div.background{
  background: url(klematis.jpg) repeat;
  border: 2px solid black;}
div.transbox{
  margin: 30px;
                                   This is some text that is placed in the transparent box.
  background-color: #ffffff;
  border: 1px solid black;
  opacity:0.6;}
div.transbox p{ margin: 5%; font-weight: bold; color: #000000;}
</style>
</head>
<body>
<div class="background">
 <div class="transbox">
   This is some text that is placed in the transparent box.
  </div>
</div>
</body></html>
```

Sprajtovi

• Slika koja ima tri sprajta (više sličica stavljene u jednu sliku) :


```
Može se uzeti deo slike i prikazati:
<!DOCTYPE html>
<html><head><style>
#home { width: 46px; height: 44px;
    background: url(img_navsprites.gif) 0 0;
}
       width: 43px; height: 44px;
#prev {
    background: url(img navsprites.gif) -47px 0;
}
#next { width: 43px; height: 44px;
    background: url(img navsprites.gif) -91px 0;
}
</style></head><body>
<img id="home" src="img trans.gif"><br><br>
<img id="prev" src="img_trans.gif">
<hr>>
<img id="next" src="img_trans.gif">
</body></html>
```

Sprajtovi

• Ako su sprajtovi dati kao:

 Onda se može izvesti da se pri postavljanju miša iznad npr. linka postavi tamnija slika:

```
#home a:hover {
    background: url('img_navsprites_hover.gif') 0 -45px;
}
#prev a:hover {
    background: url('img_navsprites_hover.gif') -47px -45px;
}
#next a:hover {
    background: url('img_navsprites_hover.gif') -91px -45px;
}
```

U selektoru roditelja #home, #prev i #next-a bi se postavila visina i širina elementa.

Sprajtovi

html
<html><head><style></td></tr><tr><td><pre>#navlist { position: relative; }</pre></td></tr><tr><td><pre>#navlist li { margin: 0; padding: 0; list-style: none;</pre></td></tr><tr><td><pre>position:absolute; top: 0; }</pre></td></tr><tr><td><pre>#navlist a { height: 44px; display: block; }</pre></td></tr><tr><td><pre>#home{left: 0px; width:46px; background:url('sprites.gif') 0 0; }</pre></td></tr><tr><td><pre>#prev{left: 70px; width:43px; background:url('sprites.gif')-47px 0;}</pre></td></tr><tr><td><pre>#next{left:140px; width:43px; background:url('sprites.gif')-91px 0;}</pre></td></tr><tr><td><pre>#home a:hover{background: url('sprites.gif') 0 -45px; }</pre></td></tr><tr><td><pre>#prev a:hover{background: url('sprites.gif') -47px -45px;}</pre></td></tr><tr><td><pre>#next a:hover{background: url('sprites.gif') -91px -45px;}</pre></td></tr><tr><td></style></head></html>
<body></body>
<ul id="navlist">
<li id="home">
<li id="prev">
<li id="next">

Mediji

```
<!DOCTYPE html>
<html><head><style>
@media screen {
    p {
         font-family: verdana, sans-serif;
         font-size: 17px;
                                  Pravilo @media omogucuje pravljenje stilova posebno za
                                  npr stampanje a posebno za prikaz na ekranu.
    }
                                  U ovom primeru ce se prikazati tekst na ekranu stilom:
                                  verdana, 17 piksela, dok ce isti paragraf biti odstampan
@media print {
                                  stilom georgia, 14 piksela u plavoj boji
    p {
         font-family: georgia, serif;
         font-size: 14px;
         color: blue;
    }
}
</style></head><body>
Pravilo @media omogucuje pravljenje stilova posebno za npr
stampanje a posebno za prikaz na ekranu.
V ovom primeru ce se prikazati tekst na ekranu stilom: verdana,
17 piksela, dok ce isti paragraf biti odstampan stilom georgia, 14
piksela u plavoj boji</body></html>
```

Predavanje 06.

CSS [atribut] selektor

 Ako želimo da datom tagu koji ima naveden dati atribut dodelimo dati stil koristimo sintaksu kao što sledi (CSS [attribute] Selector):

```
a[target] { background-color: yellow; }
```

 Ako želimo da datom tagu, koji ima naveden dati atribut jednak datoj vrednosti, dodelimo dati stil koristimo sintaksu kao što sledi (CSS [attribute=value] Selector):

```
a[target="_blank"] {
    background-color: yellow;
}
```

• Ako želimo da svim tagovima koji imaju **dati atribut koji sadrži datu reč** dodelimo dati stil koristimo sintaksu kao što sledi ([attribute~=value]):

```
[title~="imarec"] {
    border: 5px solid yellow;
}
```

 Ako želimo da svim tagovima, koji imaju dati atribut čija vrednost počinje datom rečju, dodelimo dati stil koristimo sintaksu kao što sledi ([attribute|=value]):

```
[class|="prvarec"] { background: yellow; }
```

CSS [atribut] selektor

 Ako želimo da svim tagovima, koji imaju dati atribut čija vrednost počinje podstringom, dodelimo dati stil koristimo sintaksu kao što sledi (CSS [attribute^=value] Selector):

```
[class^="pocinjepodstringom"] {
    background: yellow;
}
```

 Ako želimo da svim tagovima, koji imaju dati atribut čija vrednost završava datim podstringom, dodelimo dati stil koristimo sintaksu kao što sledi (CSS [attribute\$=value] Selector):

```
[class$="zavrsavapodstringom"] {
    background: yellow;
}
```

 Ako želimo da svim tagovima, koji imaju dati atribut čija vrednost ima u sebi dati podstring, dodelimo dati stil koristimo sintaksu kao što sledi (CSS [attribute*=value] Selector):

```
[class*="imapodstring"] {
    background: yellow;
}
```

Primer

<!DOCTYPE html> <html><head><style> input[size] { background-color: gray;} a[target="_blank"] { background-color: magenta;} img[title~="imarec"] { border: 5px solid yellow;} [class|=prvarec] { background: yellow;} [class^=pocinjepodstringom] { background: yellow;} [class\$=zavrsavapodstringom] { background: red; color:yellow;} [class*="imapodstring"] { background: cyan;} </style></head><body> Password <input type="password" size=10 ></input> Username <input type="text" ></input>
 wikipedia.org disney.com

 prvarec-text prvareccontent pocinjepodstringom-text pocinjepodstringomtext text-zavrsavapodstringom textzavrsavapodstringom textimapodstringtext</body></html> Standardni korisnički interfejsi Predavanje 06.

pocinjepodstringomtext

text-zavrsavapodstringom

textzavrsavapodstringom

textimapodstringtext

Predavanje 06.

Standardni korisnički interfejsi

- Granice se mogu definisati i:
 - radijusom zakrivljenosti (border-radius, border-top-left-radius, border-top-right-radius, border-bottom-right-radius, border-bottom-left-radius)

```
<style>
                                                    The border-radius property allows you to add
                                                    rounded corners to elements.
    div {
         border: 2px solid #a1a1a1;
         padding: 20px;
         background: #dddddd;
         width: 300px;
         border-radius: 25px;
                                                      Here, the image is tiled (repeated) to
                                                      fill the area.
    </style>
  slikom(border-image)
—
                                                      Here, the image is stretched to fill the
    <style>
                              90x90px
                                                      area.
    div { border:15px solid transparent;
           width: 250px; padding: 10px 20px;}
    #round { border-image: url(border.png) 30 30 round;
    #stretch { border-image: url(border.png) 30 30 stretch;}
    </style>
```

border-image-slice

```
<!DOCTYPE html>
  <html>
                                   This DIV element uses an image as a border.
  <head>
  <style>
  div {
       background-color: lightgrey;
       border: 30px solid transparent;
       border-image-source: url('border.png');
       border-image-slice: 30;
  }
                                    This DIV element uses an image as a border.
  </style>
  </head>
                                             border-image-slice:45;
  <body>
                                    This DIV element uses an image as a border.
  <div>
                                             border-image-slice:90;
  This DIV element uses an image as a border.
  </div>
  Here is the image used:
  <img src="border.png">
  </body></html>
Predavanje 06.
                                Standardni korisnički interfejsi
                                                                                     63
```

border-image-width

```
<!DOCTYPE html>
  <html><head>
                                This DIV element uses an image as a border.
  <style>
 div {
      background-color: lightgrey;
      border: 30px solid transparent;
      border-image: url('border.png');
      border-image-slice: 30;
      border-image-width: 10px;
      border-image-outset: 0;
                                                 This DIV element uses an image
      border-image-repeat: round;
                                                 as a border.
                                               border-image-width: 30px;
  </style>
                                               border-image-repeat: round;
  </head>
  <body>
  <div>
  This DIV element uses an image as a border.
                                                         This DIV element uses an image
  </div>
                                                         as a border.
  Here is the image used:
  <img src="border.png">
                                               border-image-width: 30px;
  </body></html>
                                               border-image-repeat:repeat;
Predavanje 06.
```

Standardni korisnički interfejsi

border-image-outset

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<style>
div {
    background-color: lightgrey;
    border: 30px solid transparent;
    border-image: url('border.png');
    border-image-slice: 30;
    border-image-outset: 15px;
}
</style>
</head>
<body>
<div>
This DIV uses an image as a border.
</div>
Here is the image used:
<img src="border.png">
</body>
</html>
```

This DIV uses an image as a border.

Predavanje 06.

background-image

```
Postavljanje dve pozadine pomoću dve slike
  <!DOCTYPE html>
  <html><head><style>
  #example1 {
       background-image: url(img_flwr.gif), url(paper.gif);
       background-position: right bottom, left top;
       background-repeat: no-repeat, repeat;
                                                         Lorem Ipsum Dolor
       padding: 15px;
  }
                                                         Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing ein, sed
                                                         diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna
  </style></head><body>
                                                         aliquam erat volutpat.
                                                         Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation
  <div id="example1">
                                                         ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo
                                                         consequat.
  <h1>Lorem Ipsum Dolor</h1>
  Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit, sed
  diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna
  aliquam erat volutpat.
  Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation
  ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo
  consequat.
  </div></body></html>
  Skraćeno: background: url(img_flwr.gif) right bottom no-repeat,
                           url(paper.gif) left top repeat;
                                 Standardni korisnički interfejsi
Predavanje 06.
```

background-size

 Podešavanje veličine pozadine <style>

```
#example1 {
```

```
border: 1px solid black;
background:url(img_flwr.gif);
background-repeat: no-repeat;
padding:15px;
```

```
}
```

```
#example2 {
```

```
border: 1px solid black;
background:url(img_flwr.gif);
background-size: 100px 80px;
background-repeat: no-repeat;
padding:15px;
```

```
</style>
```

Original background-image:

Lorem Ipsum Dolor

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit, sed diam nonummy nibh eursmod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat.

Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat.

Resized background-image:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat.

Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat.

background-size: contain, cover

```
<style>
.div1 {
   border: 1px solid black; height:150px;
   width:180px;
    background:url(img flwr.gif);
    background-repeat: no-repeat;
.div2 {
    border: 1px solid black; height:150px;
   width:180px;
    background:url(img flwr.gif);
    background-repeat: no-repeat;
    background-size: contain;
.div3 {
   border: 1px solid black; height:150px;
   width:180px;
    background:url(img_flwr.gif);
    background-repeat: no-repeat;
    background-size: cover;
}</style>
```

Original image:

Using the "contain" keyword:

Using the "cover" keyword:

background-size za više slika

```
<!DOCTYPE html>
<html><head><style>
#example1 {
    background: url(img flwr.gif) left top no-repeat,
                   url(img_flwr.gif) right bottom no-repeat,
                   url(paper.gif) left top repeat;
    padding: 15px;
                                                 Lorem Ipsum Dolor
     background-size: 50px, 130px, auto;
}
                                                  Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit,
                                                  sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore
</style>
                                                  magna aliquam erat volutpat.
</head><body>
                                                  Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation
<div id="example1">
                                                  ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo
                                                  consequat.
<h1>Lorem Ipsum Dolor</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit, sed
diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna
aliquam erat volutpat.
Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation
ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo
consequat.
</div></body></html>
```

background-origin

<style> #example1 { border: 10px solid black; padding: 35px; background: url(img flwr.gif); background-repeat: no-repeat; #example2 { border: 10px solid black; padding: 35px; background: url(img flwr.gif); background-repeat: no-repeat; background-origin: border-box; #example3 { border: 10px solid black; padding: 35px; background: url(img flwr.gif); background-repeat: no-repeat; background-origin: content-box; }</style>

No background-origin (padding-box is default):

background-origin: border-box:

Predavanje 06.